

BÍRÓ ESZTER

vadgesztenyefája

Beszélhetne kedvenc könyvéről, hiszen művelt, sokat olvasott ember. Ajánlhatna filmet vagy előadást, mivel gyakran jár moziba, színházba, ízlése kifinomult. Dalokat választhatna a stílusához, egyéniségéhez legközelebb álló előadók friss zenei albumáról, hiszen nem csak színésznő – énekesnő is. Bíró Eszter mégis egy fa alá hív képzeletben. Egy vadgesztenyefa alá, amely csak félig az övé. Vagy egészen?

Szerző: SZABÓ G. LÁSZLÓ
Fotó: LAKOS GÁBOR

biztos, hogy elmúlt már százéves, a kerítés túloldalán áll, de a gyökerei valószínűleg átérnek az összes környező telekre. Engem ez a vadgesztenye hibetetlen energiájával segít a mindennapokban.”

Hogy mi mindent élhetett már meg a fa, az a következőből is sejthető:

„Körülbelül fél évvel ezelőtt újítottuk fel a csatornát a kertben, ezért eléggé felásták, vagy egy méter mélyen. Így került elő egy orosz ágyúból származó töltény. Elég ijesztő látvány volt. Hívtuk is azonnal a tűzserézsereket, és kiderült, hogy örvenhatban erre jöttek az orosz tankok, és már itt is tűzharcol folytak. A töltény szerencsére üres volt, de mivel a fához egészen közel csapódott be a földbe, nem volt nehéz megállapítani: ez a fa sok mindent láthatott azokban az időkben.”

Nemcsak a ház teraszáról, a hálósobából is látni lehet a fát, ami szemnek is, léleknek is megnyugtató, mondja Eszter. Hogy mikor tölti a legtöbb időt dús lombja alatt? Természetesen nyáron, közli töprengés nélkül, aztán kisértetve hozzáteszi: *„De tavasszal is! A megújulást, az új-*

jászületést minden formában szeretem. Az ősz, az elmúlás halálosan elsomorít. Arról nem is beszélve, hogy szeptember végén, október elején rengeteg munkát ad a fa, hiszen többször is össze kell szedni a lehullott leveleket és a gesztenyét. Ebbe persze a gyerekek is besegítenek. Nekem azért is a nyár az igazi évszakom, mert akkor születtem, és akkor tudok teljes mértékben kiteljesedni. A nagy melegben, amikor hív a nap, és egy szál trikóban ülhetek a fa alatt. Nyáron meg is teszek mindent, hogy a lehető legtöbb időt tölthessem kint, a szabadban. A két gyerek okán is. Nyolcéves a lányunk, öt és fél a fiunk. Moziba, színházba járni is nagyon szeretünk, de biciklizni legalább annyira. Szerencsére a budai hegyek közt vagyunk, közel a természet. De kiülni a gesztenyefa alá, az is csodás érzés! Ha nagyon sok dolgom van, akkor sajnós kevesebb időt töltök a közelében, de például amikor Az operaház fantomjára készültem, akkor nemcsak a teraszon, a fa alatt is sokat gyakoroltam. Nyilván a szomszédok is hallhattak, de ott volt a

Megható történet, szívet melengető, bár egy téli, fagyos éjszakához kötődik. *„Egy ma már nem létező, de akkoriban is kis példányszámban megjelenő újságban találtam a hirdetést, s bár csak másnapra volt időpontunk közelebről megnézni, körüljárni a házat, egy buli után, éjjel fél kettőkor mégis odamentem. Már akkor, az éjszaka közepén megdobogtatta a szívemet. Másnap visszamentem, de már a párommal, és kifizettük a foglalót. Megleltem életem házáat. Egyszerűen beleszerettem. De a fát, a vadgesztenyefát igazából csak akkor fedeztem fel, amikor elkezdtük művelni a kertet. A teljes házrészét felújítottuk, és így kerültünk lélekben is egyre közelebb a fához, ehhez a hatalmas, igazi ősfához, amely*

fa is, mint közönség. Abhoz a tanulásból jól jött a tér, azt a szerepet nem lehetett szobában gyakorolni.”

Gyermekkorát egy közeli budai társasházban töltötte Bíró Eszter, egy olyan házban, amely körül fák is voltak, de azok közül egyik sem került hozzá igazán közel. Pedig volt, amelyekre fel is kapaszkodott néha. A nagyszülők kertje Győrben, az igen! Ott érezte magát igazán jól. Gyümölcsfák, málnabokrok... tavasszal, a virágzás idején fürdött az il-

latokban, nyáron pedig nagy tálba szedte a málnát, természetesen csak azután, hogy jóllakott. Amikor eladták a házat, és az új lakótól megtudta, hogy kivágnák a fákat, eltüntetik a málnabokrokat, hogy lebetonozhassák a kertet, a málnából megmentett néhány tövet. Hozta haza a budai kertbe, ahol ugyan gyümölcsfák nincsenek, de a málnatövek megéledtek, és azóta is gazdagon teremnek. A málna íze pedig nála is ugyanolyan fenséges, mint régen, a győri kertben. Száz közül

„Engem ez a vadgesztenye hihetetlen energiájával segít a mindennapokban.”

is ki tudná választani, melyik termett náluk, annyira egyedi, összetéveszthetetlen fajta az övéké.

„A vadgesztenyét sajnos nem mondhatom a magaménak, de kilencven százaléka lélekben biztosan az enyém. Természetesen eszemben sincs kisajátítani, sőt, örülök, hogy a másik oldalon is gyönyörű a lombja; valahogy hozzátartozik a ház légköréhez, hangulatához. Bár nem beszélünk erről soha, már a kislányom is érzi, milyen sokat jelent a számomra. Meg is jegyezte nemrég: »Anya, ugye, milyen sokat ad nekünk ez a fa?!« Sajnálom is, amikor télen kopaszon, levelek nélkül küzd a hideggel, a telet én sem szeretem. Olyankor általában kevesebb a koncert, a fellépési lehetőség. Bár az idei év szerencsésen alakul. Januárban és februárban is elég sok meghívásom volt, ami a gyerekeknek szóló Állati Zenés ABC 2. nemrég megjelent kötetének is köszönhető.”

Csodálkozom, hogy erről a fáról még nem született dal, amelyet szívből énekelhetne, mondom, mire ő:

„A *Quintet* című albumomon van egy jiddis dal, *Egy fűcska* a címe. Itzik Manger versét Varró Dániel költötte át magyarra. Amikor ezt a dalt énekelem, magam előtt látom a kertünkbe hajló vadgesztenyét. Csak az első két versszakát idézem: „Valahol egyedül / Áll egy hajlott fűcska. / Minden madár tovaszáll, / Üres minden ága. // Ez keletre, az nyugatra, / Amaz délre szállott, / És a fűcska elhagyatva, / Hideg szélben áll ott.” A mi fűcskánk szerencsére nem ilyen szomorú, és nem is ilyen elhagyott. Mellettünk nem lehet magányos, és nem fázhat. Nálunk ő is családtag.” ◀